

PANEL : “Hayvansal Gıdalarda Kalıntı”

27 Şubat 2013 – TRABZON

Trabzon Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile Trabzon Bölgesi Veteriner Hekimler Odası tarafından düzenlenen ve Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ender Yarsan ile Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü Hilal Akkaya'nın sunum yaptığı 'Hayvansal Gıdalarda Kalıntı' konulu panel, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

Panelde, Trabzon Vali Yardımcısı Abdurrahman Koçoğlu, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Sabri Topbaş, Veteriner Hekimler Odası Bölge Başkanı Sebahattin Yazıcı, TTSO Yönetim Kurulu Üyesi Adnan Sağlam, veteriner hekimler, teknisyenler, öğrenciler, işletmeciler ve yetiştiricilerin yanı sıra çok sayıda kişi katıldı.

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Ender Yarsan, 'Canlı hayvan ve hayvansal gıdalarda kalıntı ve antimikrobiyal direnç' başlıklı sunumunda, hayvansal gıdalarda kalıntı oluşumuna neden olan faktörler ve bunların yol açabileceği olumsuzluklarla ilgili bilgi verdi.

Prof. Yarsan; “Hayvansal ilaç ve kimyasal kalıntıları, gıda zincirine girerek insanlara kadar ulaşabilirler”

Veteriner hekimliğinde kullanılan ilaçların hayvanlarda hastalıkların önlenmesi ve sağaltımı, davranışların değiştirilmesi, gelişmenin hızlandırılması, yemden yararlanmanın ve verimin artırılması amaçlarıyla kullanıldığını belirten Prof. Yarsan, “Veteriner ilaçları içerisinde kullanım boyutu açısından ilk sırayı kemoterapötik ilaçlar alır. Bununla birlikte hormon, vitamin, mineral gibi maddeler de yaygın şekilde kullanım alanına sahiptirler.

Özellikle antibiyotiklerin kullanılması ile geçmişte hayvanlarda önemli kayıplara yol açmış birçok hastalık bugün daha ortaya çıkmadan engellenebilmektedir. Gerek hayvanlar gerekse bitkiler veya tarım ürünleri ile bunların çevresinde kullanılan ilaç ve kimyasal maddelerin birçoğu uygulandıkları yerlerde ve canlıların vücudunda kısmen parçalanarak etkisiz veya zararsız hale getirilirken, bazıları da son derece yavaş ayrışmaları dolayısıyla, giderek artan miktarlarda birikirler, gıda zincirine giren bu maddeler, nihai tüketici durumundaki insanlara kadar ulaşır” dedi.

“İlaçlarının hayvanlarda bilinçli ve kontrollü kullanımı ile hayvansal gıda maddelerinin ilaç kalıntılarıyla kirlenme tehlikesi en aza indirilebilir”

Hayvansal kökenli gıdalardaki ilaç kalıntılarının insan sağlığı, ülke ekonomisi ve uluslar arası boyutu önemli olduğunun altını çizen Prof. Yarsan, “Özellikle gıda değeri olanlarda olmak üzere, hayvanlarda ilaç kullanımı söz konusu olduğu sürece, et, süt, yumurta, bal gibi gıdalarda ilaç kalıntılarının bulunması güncelliğini koruyacaktır. Bu durumda, veteriner hekimliği ilaçlarının hayvanlarda bilinçli ve kontrollü kullanımı ile hayvansal gıda maddelerinin ilaç kalıntılarıyla kirlenme tehlikesi ve boyutu en aza indirilebilir.

“Hayvansal gıdalarda arınma sürelerine dikkat etmek büyük önem taşıyor”

Hayvansal gıdalarda kalıntı oluşumuna neden olan faktörleri anlatan Prof. Yarsan, bunun en önemli sebebinin vücudun kalıntıdan (ilaçtan) arınma süresine dikkat edilmemesi olduğunu kaydederek şu bilgileri verdi:

“Gıda değeri olan doku ve organlarda, istenmeyen veya zehirleyici etkileri bakımından önem taşıyan ilaç veya kimyasal madde kalıntılarının, tüketiciler için güvenli bir düzey veya yoğunluğa inene kadar ilaç uygulanan hayvanların kesilmemesi gereken süreye kesim öncesi bekleme süresi denir.

Hayvanlarda sağaltımın durdurulması ile kasaplık olarak kesilmeleri arasında geçmesi gereken süre anlamına da gelir. Belirtilen süre sonunda hayvanın yenilebilir doku ya da organlarındaki ilaç veya kimyasal madde veya metabolit kalıntılarının tüketici sağlığı bakımından tehlike oluşturmayacak miktara veya düzeye indiği kabul edilir. Kesim öncesi bekleme süresi çeşitli faktörlere göre genellikle birkaç günle-birkaç hafta arasında değişir. Aynı durum süt ve yumurta için de söz konusudur.

İlaç kalıntılarının ilaç alerjisinden sindirim sistemi bozukluklarına, sağırlık gibi organik bozukluklardan zehirlenmelere kadar olumsuz etkilere yol açabileceği uyarısında bulunan Prof. Yarsan, hayvansal gıdalarda veteriner ilaçlarından ileri gelebilecek kalıntılarının önlenmesi konusunda řu önerilerde bulundu:

Reçeteyi düzenleyen veya sağaltımı yapan veteriner hekim,

Hayvan yetiştiricisi veya bakıcısı,

İlaç ve gıda sanayi,

Denetimle görevli kamu kuruluşlarının ortaklaşa sorumluluğunda olan bir görevdir.

